

2014-06-27

Civilinės teisės ir proceso praktinė užduotis

Ieškoviui nuosavybės teise priklauso 2,900 ha žemės sklypas su gyvenamuoju namu, ūkio pastatu, kiemo statiniais. Atsakovas 2007 m. liepos 13 d. valstybinės žemės sklypo pirkimo–pardavimo sutartimi iš valstybės nupirko 2,83 ha kaimyninį žemės sklypą. Ieškovas į namų valdą patekdavo per šį atsakovui priklausantį žemės sklypą, nors servitutas nebuvo įformintas. Ieškovas nurodė, kad nepavyksta susitarti su atsakovu dėl kelio servituto, nors į savo žemės sklypą jis visada patekdavo per valstybinį žemės sklypą, šiuo metu įsigytą atsakovo. Ieškovas prašė nustatyti kelio servitutą – teisę važiuoti transporto priemonėmis per atsakovo žemės sklypą pagal jo parengtą planą, taip pat nustatyti, kad jis moka atsakovui 253,60 Lt vienkartinę kompensaciją – dėl servituto nustatymo patirtų nuostolių atlyginimą.

Atsakovas prieštaravo servituto nustatymui ir nurodė, kad siūlomas kelias, kuriam prašoma nustatyti servitutą, eina vos per keliasdešimt metrų nuo jo sodybos pastatų ir todėl varžo jo teises, dėl to mažėja atsakovo turto vertė. Atsakovas mano, kad ieškovas į savo sklypą galėtų patekti kitu keliu, nesinaudodamas atsakovo sklypu.

Ieškovas su tokiais argumentais nesutiko ir nurodė, kad atsakovas nepagrįstai sureiškmina savo privatumą, nuosavybės teisė nėra absoliuti ir gali būti ribojama. Atsakovo siūlomas kelio įrengimas pareikalautų didelių sąnaudų iš ieškovo. Pagal preliminarią sąmatą kelio įrengimas kainuotų 21 000 Lt, tai yra beveik dešimtadalis jo sklypo vertės. Tuo tarpu per atsakovo sklypą jau eina kelias, kuriuo ieškovas nuo seno naudojasi, nereikėtų jokių papildomų investicijų keliui tiesti, tai leistų minimaliomis sąnaudomis užtikrinti tinkamą naudojimą atsakovui priklausančiu žemės sklypu ir todėl atitiktų viešąjį interesą.

Klausimai:

- 1) Kokios servituto nustatymo teismo sprendimu sąlygos?
- 2) Koks servitutas – atlygintinis ar neatlygintinis – preziumuojamas pagal Lietuvos teismų praktiką? Kodėl?
- 3) Ar kompensacijos už servitutą dydžio klausimą reikėtų spręsti toje pačioje byloje, kurioje sprendžiama dėl servituto nustatymo, ar užvedant atskirą bylą, kai ieškovas ieškinyje nurodo siūlomą kompensaciją, tačiau atsakovas apskritai prieštarauja servituto nustatymui ir nepasisako dėl siūlomos kompensacijos dydžio?
- 4) Kokie kompensacijos už prašomą nustatyti servitutą dydžio įvertinimo kriterijai ir koks santykis tarp nuostolių dėl servituto nustatymo atlyginimo bei kompensacijos tarnaujančio daikto savininkui?
- 5) Kokia procesine forma atsakovas (tarnaujančio daikto savininkas) turėtų įgyvendinti savo siekį gauti kompensaciją už ieškovo prašomą nustatyti servitutą (reikšti ieškinį, priešieškinį, atsiliepimą į ieškinį ir pan.)?
- 6) Kokiam teismui teisingas ieškinys dėl servituto nustatymo?
- 7) Koks žyminis mokestis turėtų būti mokamas už šioje byloje pareikštą ieškinį?
- 8) Kaip šioje byloje reikėtų paskirstyti įrodinėjimo našta? Kurias aplinkybes turėtų įrodyti ieškovas, o kurias atsakovas?

2014-06-27

Baudžiamosios teisės ir proceso praktinė užduotis

UAB „C“ dirbantis vairuotojas A. iš užsienio į Lietuvą tralu gabeno keturis automobilius, tačiau, sustojęs poilsiui Lenkijos teritorijoje, girtuokliavo su nenustatytais asmenimis, kurie, jam užmigęs, vieną 50 000 Lt vertės automobilį kartu su rakteliais ir dokumentais pavogė. Tai sužinojęs, UAB „C“ direktorius kreipėsi į policiją dėl vairuotojo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn. Atlikus ikiteisminį tyrimą, A. apkaltintas pagal BK 184 straipsnio 2 dalį dėl jam patikėto didelės vertės turto iššvaistymo dėl neatsargumo. Byla perduota nagrinėti apylinkės teismui, kuris A. pagal BK 184 straipsnio 2 dalį išteisino konstatavęs, kad turto praradimas neatitinka iššvaistymo požymių ir kad turtinės darbdavio pretenzijos darbuotojui spęstini civilinio proceso tvarka. UAB „C“ ieškinys atmestas.

UAB „C“ direktorius ir prokuroras ši nuosprendį apeliacine tvarka apskundė nurodydami tris pagrindinius argumentus: 1) vairuotojo A. veika visiškai atitinka iššvaistymo dėl neatsargumo požymius ir peržengia darbdavio ir darbuotojo civilinių santykių ribas; 2) teismas, išteisinęs A., negalėjo atmesti UAB „C“ ieškinio; 3) šioje byloje A. kaltinamas sunkiu nusikaltimu, byla teisinga apygardos teismui, todėl apylinkės teismas negalėjo jos nagrinėti, bet turėjo perduoti pagal teisingumą.

Argumentuotai atsakykite:

1) Ar pagrįsti apeliacinių skundų argumentai dėl vairuotojo A. veikos atitikimo iššvaistymo požymius?

2) Ar pagrįsti apeliacinių skundų argumentai dėl nepagrįsto sprendimo atmesti ieškinį?

3) Ar pagrįsti apeliacinių skundų argumentai dėl teisingumo taisyklių pažeidimo?